

Munkásénekkarok bemutatói

A felnőtt és ifjúmunkás énekkarok országos fesztiváljára, a Vándor Sándor énekkari szemlére készülnek a kórusok országsszerte. A már kialakult hagyományok és a versenyek rendje szerint először a munkahelyeken, minden kórus a saját szűkebb közönsége előtt tart bemutatásokat. A szereplés követhető alkalmai a területi versenyek, amelyeken már szakemberek értékelik a munkáskórusok felkészültségét.

Csongrád megyében az idén már három területi verseny volt. Az ifjúmunkások kórusai, Bács, Békés és Csongrád megye szakmunkásképző intézeti énekkarai szerepeltek a „Zúgjon dalunk” elnevezésű találkozón, februárban, Március 8-án Mórahalmon rendezték meg Csongrád megye munkáskórusainak egyik területi bemutatóját négy énekkar részvételével, kedden este pedig a Bartók Béla Művelődési Központban volt a szegedi kórusok hangversenye. A területi versenyek után nagyszabású megyei seregszemlét is rendeznek még, május 4-én, Vásárhelyen, ahol zsűri választja ki az országos szemlére meghívható legjobbakat.

A szegedi hangversenyen a következő kórusok szerepel-

tek: a DEMÁSZ „Erkel Ferenc” kórusa, a szegedi szövetkezeti bizottság énekkara, a MAV „Hazánk” munkáskórusa, a Szakszervezetek Szegedi Általános Munkáskórusa, az erdészeti szakközépiskola, valamint a Tiszaparti gimnázium és szakközépiskola énekkara, a Körsz József közgazdasági, és a textilipari szakközépiskola kórusa, a zsűri döntése szerint valamennyien részt vehetnek a megyei hangversenyen.

Galli János, a csongrádi ének-zenei általános iskola igazgatója, a zsűri tagja a következőket mondta a Vándor Sándor-szemlék jelentőségéről: „A század eleji munkáskórusok nagyszerű hagyományainak mai folytatását akkor dolgozhatok eredményesen, akkor fejlődnek gyorsabban, ha egyre szaporodnak a szereplési alkalmak. A Vándor Sándor-szemlék, a helyi, a területi, a megyei versenyek jelentősége abban van, hogy felléphető célokat tűznek eléjük. A legjobbaknak kijáró kitüntetés, az országos szemlére való részvétel, valamennyi énekkart az igényesebb felkészülésre, a színvonalasabb teljesítményre serkentik.”

Új metrókocsik

Az eddig megtartott próbajáratokban jelesre vizsgázott az öt kocsiból álló új metrószelvény, amely több mint 2000 kilométert tett meg a kijelölt útszakaszon. A vonatok nappal a reggeli órákban és a délutáni csúcsforgalom közötti időben — a Fehér út és a Pillangó utcai megállóhely között — járnak, éjszaka pedig a kelet-nyugati vonal teljes szakaszán közlekednek — természetesen utasok nélkül.

A szovjet Mityicsi Vagon-és Gépgyár készítette metróvonatok közül többnek a felszerszámozása ezekben a napokban folyik. A szállítás miatt ugyanis jó néhány alkatrészt nem lehetett a helyszínen, a gyártó vállalatnál beépíteni. Ezért a kocsik kézsre szerelését — egyebek között az áramszedő és a vonatmegállító berendezések elhelyezését — most hét szovjet szakember végzi. Ebben a munkában természetesen a mi metrószelvényeink is közreműködnek, ami egyben jó alkalom a szakmai tapasztalatok gazdagítására.

Az új kocsik hiányzó kellékeinek felszerelésével várhatóan március végén, április elején végeznek,

A XI. kongresszus előtt

Tervezés, tervszerűség

A tervszerűség, a pontosan kidolgozott arányos fejlesztés a mi gyakorlatunkban mindennapi dolog, társadalmunk építésének törvénye. Mégis érdemes erről — csak első hallásra szakmai témáról — meditatálni, árnyalatait bogozni, bizonyos nézetekről polemizálni. Miért? Úgy érzem, nem csupán a szakemberek körében, de a laikusok között is vitára ingerel kétféle vélet: egyesek azt mondják, hogy a pontosan körülírt tervek, mutatók merevséget okoznak, lassítják a gazdasági életben elengedhetetlen mozgékonyt, a piaci viszonyokhoz való gyors alkalmazkodó képességet. Tehát ebből az következik, hogy előre csak vázlatokat szabad fölfektetni, a részleteket az élet ön-maga írja terveinkbe. A másik nézet: nagy hibát követünk el, hogy a vállalatoknak „átadluk a gyeplőt”, így mindenki arra hajt, amerre akar, hiszen hivatkoznak az önállóságra, érdekeikre, a piacra és egyebekre. Mellyik nézet igaz?

Könnyű volna azt mondani, hogy mind a kétféle nézetben van valami igazság. Ez a válasz felelőtlen, már csak azért is, mert első ránézésre tényleg helyes a válasz, mivel egyik nézet sem fedti a teljes igazságot. De ha igennel, vagy nemmel kellene leadni a voksokat, akkor az első változatra szavaz az ember lelkiismerete szerint. Persze, a második verzió azért hibás, mert eleve sem volt igaz. Gazdaság-irányítási rendszerünk korszerűsítésekor senki sem mondta, hogy a lovak közé hajtották a gyeplőt. Csúpan azt a metodikát választották a gazdasági életben, hogy potenciálunknak megfelelő irányítást és szabályozó rendszert érvényesítsenek, mert a korábbi tervutasításos rendszer inkább fékezett, mint segített volna.

Az elmúlt évek — különösen a negyedik ötéves tervidőszak — eklatánsan igazolta, hogy gazdaságirányítási rendszerünk kiállta a próbát, nem távolodott el a szocialista tervezéskor elvárt ábrájától, hanem éppen jól alkalmazta azt viszonyaink között, figyelembe véve a hazai és a nemzetközi gazdasági élet helyzetét, fejlettségét, perdöntőnek tekintve a mi potenciálunkat.

A tervszerűség bizonyos értelemben minden gazdálkodást végző társadalomban, államban föllelhető, de a különbség a szocialista társadalom tervezéskor és a kapitalista gazdálkodás látszólagos tervszerűsége között éppen a tulajdonviszonyok és legfőképpen a társadalmi viszonyok különbözőségéből adódik. Ez a különbözőség és hatáskomplexumok napjainkban igen jól érzékelhetők is. Az ártermelés törvényei és törvényszerűségei, a piaci viszonyok másképpen fejtik ki hatásukat a tőkés szférában, és egészen másképpen a szocialista viszonyok között. Hatás mind a két területen érezhető, de alighanem más egy langyos eső és megint más egy szélviharral kísért zivatar. A védekezés és a károkozás nagysága szemléltetően bizonyítja ezt.

Messzire futottunk azonban már a gondolatmenetben, maradjunk meg a kiindulóponton: a tervszerűség és előrehaladásunk terveinek. Az MSZMP Központi Bizottságának irányelvei a XI. kongresszusra sok tekintetben értékel is, de egyben előre néz, utat mutat. A harmadik fejezet ötödik pontja így fogalmaz: „A népgazdaság fejlesztésében a szocialista tervszerűség érvényesítése alapvető jelentőségű feladat. Ezért a központi tervező szervek és a vállalatok tervezésének erősítésére, az értékes mennyiségi mutatók, valamint tervcéllok és -eszközök teljesebb összehangjára van szükség.” Ez a fogalmazás érthető és világos, ezen eddig sem volt semmiféle vita. Az irányelvekben azonban tovább is tekintenek, amikor az előbbi gondolatmenetet folytatják, a mikéntet javasolják. Nem tagadja meg pártunk a jól bevált gyakorlatot, nem kívánnak alapvető változtatásokat a gazdasági irányításban és tervező munkában.

Erdemes az irányelvekben a „mellékmondatokra” is fölfigyelni. A tervezésnél és a tervszerűségénél azt ajánlja a párt,

hogy „A bevált alapelveket érvényesítve, gazdaságirányításunkat — mint a szocialista tervezéskor eszközt — jobban, mai és holnapi feladataink, céljaink szolgálataiba állítjuk; működését javítjuk.” Aligha kell érvelni a világos mondatok mellett; a bevált alapelveket kell jól alkalmazni, a mához, de a holnaphoz is. A feladatokat sem nehéz kibogozni, arra kell a tervező szerveknek, a vállalatoknak, a gazdálkodó egységeknek törekedniük, hogy minden lehetőségeiket a leghatékonyabban kiaknázzák. Lehet, hogy néhány korábbi, vagy ma is érvényben levő szabályozó nem a legaktívabban hat a termelési kedvre, nem a kívánt célt mozdtítja elő speciális területeken, de olyanok a szabályozók is, mint a törvények, minden felmerülő esetre nem adnak világos választ. Ebben az esetben talán a rugalmasság, „a törvény szellem” segíthet, de nyilvánvaló az is, hogy a gazdasági szabályozókat nem kőbe vés-ték, azokat az élethez, a változó körülményekhez bármikor módosítani lehet.

A kongresszusi irányelvekről önmagukért nem kellene sokat beszélni, de a mindennapi munkával való kapcsolatukért nagyon is érdemes. A tervszerűségről, az előrehaladáshoz adott segítségéről most azért is érdemes szót ejteni, mert a negyedik ötéves tervidőszak utolsó esztendejében vagyunk, s így már körvonalazzuk a következő középtávú terveinket, a vállalatok ebben az évben kidolgozzák részletesen is az ötödik ötéves terv feladatait. Az irányelvek — bár erre határozottan nem utal — arra is támpontot ad a gazdálkodó szerveknek, hogy a tervezésnek kerjék ki a munkások véleményét. Ennek többféle módja, lehetősége is adódik. A szakszervezetek, mint a munkások képviselői szervezete néhány dologban egyetértési és véleményezési jogkörrel rendelkeznek a vállalati tervek kidolgozásánál, jóváhagyásánál. Itt van a tervezés kiterjesztésének, demokratizálásának egyik legjobb lehetősége is az üzemekben.

A hogyanra és a mikéntre is választ lehet adni. Az első és a leglényesebb dolog az, hogy a vállalat vezetői tájékozottak a dolgozókat elképzeléseikről, a következő tervidőszak várható prognózisát közérthető nyelven mondják el a munkások tanácskozásain, a brigádtérkezesleteken, vagy a termelési megbeszéléseken. Ne számoljunk halmazzával „tömjék” az embereket, hagyják el a szakmai zsargon, s ne féljenek attól, ha elmondanak egy piaci előrejelzést magyarul, hogy azt nem értik meg a szakmunkások. Megértik, nagyon is jól értelmezik azok is, akik nem járnak a kereskedelmi kamara tudományos előadásaira. Nem vitatom, hogy a vállalati műszaki fejlesztési terv elkészítésénél a bérelszámoló kevesebb „éccát” tud adni, mint a gépészmérnök, de az elképzelhető, hogy a gépteremben dolgozó szakmunkás, művezető olyan dolgokra is fölívhatja a vezetőség figyelmét, amelyek az irodában dolgozó mérnököknek is újdonságok, és beépíthetők a műszaki fejlesztési tervekbe.

S a tervezés egésze természetesen nem műszaki kérdésekkel foglalkozik, hanem meghatározza a munkaerő foglalkoztatását, a bér- és jövedelempolitikai koncepciókat is. Ezekben a kérdésekben a szakszervezeteknek például egyetértési jogkörük van. A szakszervezeti tisztségviselők az egész kollektíva nevében érvényesítik jogaikat, amiből logikusan következnek, hogy választóikat, a munkásokat előzetesen meg kell kérdeznük, hogy véleményüket, álláspontjukat képviseljék a gazdasági vezetőknél, amikor a vállalati tervek végére oda teszik a pontot. Meglehet, hogy az előbb elmondottak már megint eltávolodtak a kezdettől, a tervszerűségről, a szocialista tervezéskor elvárt ábrájától, de úgy érzem, a sok apró tennivalóból áll össze az egész. S a mi szocialista rendszerünknek egyik ereje, tervszerűsége is éppen abban rejlik, hogy nem nélkülözi a dolgozó emberek észrevételeit, cselekvő együttműködését.

Gazdag István

Mit ígér az új koncertévad?

Választékos program — Szegedi előadóművészek

A befejezéséhez közeledő zenei évad tapasztalatait foglalták össze, a jövő szezon programját fogadták el az Országos Filharmonia tegnap délelőtti szegedi értekezletén. Szóba került, egyebek között az ifjúsági koncertek ügye, szervezési és terminusgondok, valamint a további megbeszélésektől függően azt is fontolgatják, hogy az eddigi gyakorlatól eltérően a felnőtt bérleti koncerteket vasárnap délelőtről hétfő estére tegyék át.

Választékos műsorajánlatával, élvonalbeli előadóművészekkel várja bérliót az ősszel induló új hangversenyévad. Nyitányaként október 12-én Ferencsik János Liszt-műsört vezényel a Magyar Állami Hangversenyzenekarnak, ahol az *Esz-dúr zongoraversenyt* Varsányi László szólaltatja meg. Szegedi produkció lesz Dvorák *Stabat Materje* Vaszy Viktor vezényletével, a szegedi szimfonikusok, operisták és a Zenebarátok kórusának közreműködésével. A *Weinert-évfordulóra* emlékezve tűzik műsorra novemberben a *Csongrád és Tünde szvitet*,

azon a koncerten, ahol Pál Tamás dirigálja a szegedi szimfonikusokat, s a román Jacob Dula gondokaművész lép fel. *Kodály* művei mellett *Bartók I. hegedűversenye* — Gyarmati Vera előadásában — hangzik el decemberben a Szegedi Szimfonikus Zenekar, a Zenebarátok kórusa és Réti Csaba közreműködésével; *Szalatsy István* dirigál. Januárban Alban Berg *Hegedűversenyt* játssza Kovács Dénes, Szabó Ferenc *Lírai szvitjét* és Ravel *Spanyol rapszódiaját* Kórodi András vezényli a szegedi szimfonikusoknak. A februári *Mozart-műsorra* Németh Gyula vendégkar-mester és Ránki Dezső zongoraművész látogat Szegedre. Ismét megrendezik *Kocsis Zoltán* vendégjátékát, aki ezúttal a zeneakadémia kamarazenekarának közreműködésével *Bach*-műsört mutat be. *Oberfrank* Géza dirigálja azt a márciusi koncertet, ahol a szegedi zongoraművész, *Bódás Péter* zene-kari bemutatkozását hallhatjuk *Bartók III. zongoraversenyével*, és *Gyimesi Kálmán* énekl *Mahler: Egy vándorlegény dalai* című

ciklusát. Az ír Colman Pearce mai magyar művet is dirigál áprilisban a szegedi szimfonikusoknak, ennek a koncertnek szolista lesz a Szegedről elszármazott *Baranyai László*. Májusban *Haydn* oratóriumát, *Az év szakokat* vezényli Pál Tamás, s a színházi koncertek záróprogramján *Beethoven XI. szimfóniája* mellett először hangzik el nálunk a *Hármasverseny Szenthelyi Miklós, Oncay Csaba és Schiff András* előadásában, szegedi közreműködőkkel, *Lukács Ervin* vezényletével. A főbérleti sorozatot *Lehotka Gábor* orgonahangversenye zárja a domban, ahol szintén közreműködik a Zenebarátok kórusa.

A tizenkét főbérleti koncert mellett háromfajta felnőtt bérletet terveznek. A zongorabérlet szolista Alekszandr Szlobodanyik (Szovjetunió), a szegedi Nagy István, Schiff András, Gabos Gábor, Szabó Csilla. A mesterbérletben *Perényi Miklós* és *Szűcs Lóránt* hangversenye mellett a Magyar Fúvósötös, *Pauk György* és *Frankl Péter* szonataestjét hallhatjuk, és koncert keretében szeretnék bemutatni a zeneakadémia szegedi tagozatának új cemballóját. A kamarabérletben érdekes eseménynek ígérkezik *Durkó Zsolt* szerzői estje. Kétszer szerepel a szegedi kamarazenekar — Pál Tamás és Szalatsy István vezényletével —, a Szegedi Fúvósötös és több szegedi előadóművész (*Nagy Imre, Várnagy Lajos, Delley József, Román Zoltán, Kedves Tamás, Török János* és *Weninger Richard*) fellépésével. Szegedre látogat a *Kodály-vonós-négyes* is.

Segítség az iparszerű termesztéshez

A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karának oktatói és hallgatói tevékenyen bekapcsolódnak a CPS iparszerű tövénytermesztési programba. Az idén 180 ezer hektár területen készítenek pontos felmérést a talajt lakó kártevőkről. A felmérés alapján a gazdaságok számára pontosan meghatározzák, hogy hol és milyen mennyi-

ségű védekezőszert kell felhasználni. Ezzel a módszerrel jelentős megtakarításokat érhetnek el. A mosonmagyaróvári egyetemi kar az idén mintegy 100 ezer hektár területen a gyomok terjedését is vizsgálja. E vizsgálatok alapján előre jelezhetik, hogy milyen új gyom megjelenésével lehet a következő időszakban számítani.

Tanmalom

A Fejér megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat szerdán Székesfehérváron átadta a régi malmot a szakoktatásnak. A több mint százéves gőzmalom korszerűsítették és villamos meghajtására alakították át. A Gabonatrősz a megyében 160 malomipari tanulót képez, akik az új székesfehérvári tanmalomban és Martonvásáron sajátítják el a gyakorlati ismereteket. A székesfehérvári tanmalom — szakoktatók felügyeletével — az ipari tanulók üzemeltetik, s ott naponta kilencven mázsa lisztet őrölnek.

FIGYELEM!

szürke vasöntvény rudak

30 MILLIMÉTERTŐL 200 MILLIMÉTERIG, állandóan kaphatók az alábbi telepeinken:

HASZONVAS SZAKTELEP:
SZEGED, DAMJANICH U. VEGE,
MEH-TELEP:
BEKÉSCSABA, KETEGYHÁZI ÚT.

Megrendeléseket nagy tételekre is felvesszünk!

Dél-magyarországi MEH Vállalat